

Miljøgodkendelse

**Lundsvej 169
6100 Haderslev**

Jf. § 16a stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.
(LBK nr. 1020 af 06/07/2018)

23. juli 2019
Sags nr.: 18/22108
Haderslev Kommune

Datablad

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	I/S Lundsgård Lundsvej 169 6100 Haderslev neumann@munk.mail.dk tlf. 2336 4344
Ansøgers CVR	16648132
Ansøgers CHR	53199
Kontaktperson	John og Henrik Neumann Lundsvej 169 og 167 6100 Haderslev
Ansøgers konsulent	Miljø & Natur Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk tlf. 2625 9791
Ejer	I/S Lundsgård
Ejendom	
Ejendommens adresse	Lundsvej 169 6100 Haderslev
Ejendomsnummer	5100007569
Matr. Nr.	Matrikel: 4, Kelstrup, Vilstrup
Tilsynsmyndighed	Haderslev Kommune
Journal nr.	18/22108
Ansøgnings-id	Skema nr. 205959 Version 2

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse

1 Baggrund.....	5
2 Ikke-teknisk resume.....	6
3 Afgørelser.....	8
3.1 Dispensation	8
3.2 Afgørelse om § 16a miljøgodkendelse.....	10
3.3 Orientering og høring	11
3.4 Klagevejledning og offentliggørelse.....	11
4 Vilkår for husdyrbruget	14
4.1 Generelle vilkår.....	14
4.2 Vilkår vedrørende anlægget	14
4.3 Vilkår vedrørende egenkontrol	18
5 Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger	19
5.1 Generelt.....	19
5.2 Staldanlæg.....	19
5.3 Husdyrbrugets lokalisering - afstandskrav	20
5.4 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	21
5.5 Produktionsareal.....	22
5.6 Husdyrgødning	23
5.7 Foderopbevaring.....	24
5.8 BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.....	24
5.9 Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter	26
5.10 Lugt	27
5.11 Jord, grundvand, overfladevand	28
5.12 Støjklider og rystelser.....	30
5.13 Støv	31
5.14 Fluer og skadedyr	31
5.15 Transport, til- og frakørsler	32
5.16 Lys	32
5.17 Affald.....	33
5.18 Uheld.....	34
5.19 Ophør.....	36
5.20 Alternativer.....	36
5.21 Miljøkonsekvensrapport.....	37
5.22 Egenkontrol	37
5.23 Samlet vurdering	37
6 Bilag	38
Bilag 1: Lovgrundlag.....	38

Bilag 2: Situationsplan.....	39
Bilag 3a: Bygningstegning - Poltestald	40
Bilag 3b: Bygningstegning - Løbe-drægtighedsstald	41
Bilag 3c: Bygningstegning - Farestald	42
Bilag 4: Miljøkonsekvensrapport.....	43
Bilag 5: Naturvurdering.....	47
Bilag 6: Ansøgers BAT-redegørelse	58
Bilag 7: Situationsplan fra § 12 godkendelsen 15. maj 2012	61

1 Baggrund

Husdyrbruget på ejendommen Lundsvej 169, 6100 Haderslev, ansøger om § 16 a miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven¹ for at udskifte en gyllelagune med en gyllebeholder samt for at overgå til stipladsmodellen. Der er sohold på ejendommen.

Ansøgningen om § 16a miljøgodkendelse er indkommet den 24.07.2018 med skemanr. 205959.

Ejendommen er tidligere miljøgodkendt den 15. maj 2012. Godkendelsen gav mulighed for at udvide produktionen ved i fase 1 at renovere poltestalden og i fase 2 at opføre en ny fa-restald samt tre tilbygninger til eksisterende stalde. Godkendelsens fase 1 er udnyttet, men fase 2 er ikke blevet udnyttet, idet de nye stalde ikke er opført indenfor tidsfristen på 5 år. Fase 1 - produktionen er siden blevet opretholdt, så der er ikke sket kontinuitetsbrud i forhold til dette.

Der søges nu om at bibeholde produktionsarealet på 3931 m², svarende til 82 % af bruttoareal 4773 m² og om at ændre husdyrgødningsoverfladen fra 1724 m² til 1268 m².

Ammoniakemissionen er på 4.702 kg NH₃-N. Da antallet af stipladser for søer er ansøgt at overstige 750 er der tale om godkendelsespligt efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 2, dvs. det er et IE-brug.

Med den nye lovgivning fra 2017 ændres miljøgodkendelser og miljøtilladelser fra at være baseret på antal producerede dyr om året (dyreenheder = DE) til at være baseret på antal m² produktionsareal samt de ansøgte dyretyper. Det maksimale antal dyr i produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

¹ Bekendtgørelse nr. 1020 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 06/07/2018

2 Ikke-teknisk resume

Produktion

I/S Lundsgård ansøger om § 16 a miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven for at kunne udskifte en gyllelagune med en gyllebeholder og overgå til stipladsmodellen på ejendommen Lundsvej 169, 6100 Haderslev. Husdyrproduktionen er sohold med pattegrise. Der er tale om et IE-husdyrbrug med plads til mere end 750 søer ad gangen.

Smågrise opfedes på ejendommen Kelstrupvej 13, der også ejes af I/S Lundsgård.

Godkendelsen omfatter:

- Eksisterende Poltestald, polte, produktionsarealet uændret på 437 m²
- Eksisterende Farestald, diegivende søer, produktionsarealet uændret på 1278 m²
- Eksisterende Løbe/drægtighedsstald, drægtige søer og golde, produktionsarealet uændret på 2216 m²
- En eksisterende gyllebeholder på 169 m² (700 m³)
- En ny gyllebeholder på 1099 m² (4000 m³)
- Tre eksisterende driftsbygninger: Foderlade, kornlager og maskinhus

Placering

Ejendommen er beliggende i et område, der i kommuneplanen er udlagt til særligt værdifuldt landbrugsområde og større uforstyrret landskab. Området er præget af landbrugsproduktion og der er i øvrigt mindre indslag af mindre naturområder og småskove.

Den eneste bygningsmæssige ændring er, at lagunen udskiftes med en gyllebeholder. Lagunen er ca. 1 m høj, medens gyllebeholderen bliver 2-3 m høj plus en teltoverdækning, til i alt 7-9 m's højde. Der skal være beplantning omkring gyllebeholderen.

Haderslev kommune vurderer, at gyllebeholderen ikke vil forstyrre landskabet væsentligt, når der plantes omkring den.

Natur

Det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper. Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 1 er en aske- og elleskov, som ligger ca. 4 km SØ for det ansøgte projekt. Aske- og elleskoven modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 2 er et overdrev, som ligger ca. 2,9 km NØ for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 3 er et overdrev, som ligger ca. 1.200 m nord for anlægget. Overdrevet modtager ingen merdeposition i forbindelse med udvidelsen, men en samlet deposition på 0,1 kg N/ha. Den vejledende merdepositionsgrense på 1,0 kg N bliver overholdt.

Af øvrige § 3-områder har Haderslev Kommune bl.a. udpeget et vandhul og en eng, som ligger hhv. ca. 100 m NV for anlægget og 45 m SØ for anlægget. Merdepositionen er under 1,0 kg NH₃-N fra det ansøgte projekt.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper og der stilles derfor ingen skærpende vilkår i forhold til ammoniakfordampning.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Lugt

Lugten fra staldene beregnes i ansøgningsskemaet til tre områdetyper:

Områdetype	Mindste geneafstand	Faktisk vægtet afstand
Enkelt-bolig uden landbrugspligt Lundsvej 164	171 meter	507 meter
Samlet bebyggelse Kelstrup mod syd	304 meter	1188 meter
Byzone Sdr. Vilstrup mod sydvest	541 meter	2449 meter

Lugtgeneberegningerne viser, at ejendommen overholder lugtgenekriterierne til alle tre boligtyper.

BAT

Bedste tilgængelig teknologi (BAT) for ammoniakfordampning: Der anvendes BAT-kravet for eksisterende stalde for alle staldafsnittene. Ansøgningen viser, at BAT-kravet overholdes uden virkemidler, idet BAT-kravet for eksisterende stalde er normemissionen for staldtypen, og staldtyperne alle har delvist spaltegulv.

Øvrigt

Det forventes, at antallet af transporter samt støv, støj, lys og skadedyr ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Ansøgningen indeholder en miljøkonsekvensrapport (Bilag 4). Rapporten vurderes at være tilstrækkelig, og den indgår i den samlede vurdering.

Ligeledes indeholder ansøgningen en beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Der er krav om et miljøledelsessystem, når et IE-husdyrbrug får en miljøgodkendelse efter § 16a. Ansøgningen viser, at der er påbegyndt udarbejdelse af systemet.

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når godkendelsens vilkår overholdes.

3 Afgørelser

3.1 Dispensation

Der er med denne godkendelse dispenseret fra afstandskravet til naboskel.

Ansøgers begrundelse

Afstandskravet i Husdyrgodkendelseslovens § 8 er mindst 30 m fra gyllebeholder til naboskel. I dette tilfælde er der fra den nye gyllebeholder 24 meter, se figur 1.

Der søges om dispensation for afstandskrav til skel. Den nye gyllebeholder opføres i stedet for eksisterende gyllelagune og på samme sted som denne er placeret. Der ændres ikke på afstanden til skel, og det er vurderet at det vil være mest hensigtsmæssigt placere beholderen der. Der er afsøgt alternativ placering i tilknytning til øvrige driftsbygninger, men arealerne nord og øst for bygningerne er vandlidende og derfor uegnede til opførsel af en gyllebeholder. Placeres beholderen vest for bygningerne vil det betyde at evt. udvidelser på ejendommen vil blive umuliggjort, da tanken dermed vil ligge i vejen. Det derfor vurderet at den ansøgte placering er den mest hensigtsmæssige og bedst velegnede placering.

Figur 1: Der er 24 m fra ny gyllebeholder til naboskel mod syd matr. 701 Kelstrup, Vilstrup

Haderslev Kommunes vurdering:

På den anden side af naboskellet er der mark, og naboens beboelse (Kelstrup Bygade 2) ligger 630 m syd for gyllebeholderen.

Afstandskravet til naboskel er begrundet i hensynet til beboere overfor synsindtryk og lugt fra gyllebeholderen. Gyllebeholderen bliver 2-3 m over terræn og får dertil en teltoverdækning, så den i midten bliver 7-9 m over terræn. Kravet om overdækning er fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsen af hensyn til naboer indenfor 300 m. Haderslev Kommune vurderer, at gyllebeholderen med sin højde vil blive et markant element i landskabet, men

da der er åben mark på den anden side af naboskellet, vurderes dette ikke at medføre gener for naboen. Afstandskravet til naboens beboelse er på 50 m, hvilket overholdes.

Kommunen har foretaget nabohøring i forbindelse med ansøgningen om dispensation, og naboen erklærer sig indforstået med, at afstandskravet ikke overholdes.

Med baggrund i ovenstående meddeler Haderslev Kommune i medfør af Husdyrbruglovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 7 vedrørende afstand fra gyllebeholder til naboskel, og der stilles i den forbindelse ikke særlige vilkår.

3.2 **Afgørelse om § 16a miljøgodkendelse**

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Haderslev Kommune miljøgodkendelse efter § 16a i Husdyrbrugloven til Lundsvej 169, 6100 Haderslev ved John og Henrik Neuman, I/S Lundsgård, cvr 16648132, med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter et maksimalt produktionsareal på samlet 3931 m² stald og 1268 m² overfladeareal til flydende husdyrgødningslager.

Situationsplan for ejendommen fremgår af bilag 1.

Miljøgodkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af kapitel 4.

I forbindelse med denne godkendelse, der medfører en ændring af husdyrgødningsopbevaringen og samtidig er en overgang til "stipladsmodellen" (kaldenavn for husdyrbrugloven af 1. august 2017), ophæves vilkårene i den tidligere § 12 godkendelse af 15. maj 2012.

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at vilkårene i kapitel 4, og de til enhver tid gældende regler på området overholdes, også selv om reglerne evt. skærpes i forhold til denne tilladelse (se Bilag 1).

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition på naturområder og for lugt.
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt.
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV.
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Med denne godkendelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven (byggeri og nedrivning), miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven, der skal søges separat.

Jævnfør §§ 39-40 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, skal en § 16 a miljøgodkendelse regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år, hvor retsbeskyttelsen udløber. Haderslev Kommune forventer at revurdere husdyrbruget i 2027.

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen dvs. senest 23. juli 2025. Hvis miljøgodkendelsen derefter ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Dato for miljøgodkendelsen: 23. juli 2019

Med venlig hilsen

Line Olsen

Miljømedarbejder

Miljø, Haderslev Kommune

Udarbejdet af: Grete Mørch Sørensen, Niras.

Journal nr.: 18/22108

Kvalitetssikring: Line Olsen

3.3 **Orientering og høring**

Forannoncering af ansøgningen

Ansøgningen blev offentliggjort på Haderslev Kommunes hjemmeside den 2. maj 2019.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen. Ingen har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Høring i forbindelse med dispensation fra afstandskrav til naboskel

Brev til nabo ang. fravigelse af afstandskravet på 30 meter fra gyllebeholder til naboskel, og den dertil hørende dispensationsansøgning blev sendt til nabo 15. april 2019 med en frist på svar inden for 3 uger, senest mandag 6. maj 2019.

Naboen har, via mail til kommunen den 29. april 2019, erklæret sig indforstået med den kortere afstand.

Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse

Udkastet til miljøgodkendelse blev sendt i høring den 20. juni 2019 med en frist på 32 dage til at indsende bemærkninger.

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, eventuelle nabobeboelser (alle beboere over 18 år i husstanden høres), som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 766 meter og ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret, samt de som er kommet med bemærkninger eller har anmodet om orientering i sagen (jf. husdyrbruglovens § 55, stk. 4).

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

3.4 **Klagevejledning og offentliggørelse**

Miljøgodkendelsen af husdyrbruget Lundsvej 169, 6100 Haderslev, i henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive offentliggjort den 23. juli 2019 på hjemmesiden Digital MiljøAdministration, dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være modtaget senest tirsdag den 20. august 2019. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus på hjemmesiden www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 1., 6100 Haderslev eller teknikmiljoe@haderslev.dk. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Da der gives godkendelse til opførelse af en gyllebeholder uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, har eventuel klage opsættende virkning, dvs. godkendelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet og en eventuel klagesag er afsluttet hos Miljø- og Fødevareklagenævnet. Dette står i Husdyrbruglovens § 81, stk. 3.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, miljøgodkendelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7² er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Haderslev Kommune skal ifølge Databeskyttelsesloven³ gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger/ejer John og Henrik Neumann, Lundsvej 169 og 167, 6100 Haderslev
e-mail: neumann@munk.mail.dk

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Miljø & Natur v. Jakob Altenborg, Frellingvej 27, 8560 Kolind
e-mail: jakob@miljoeognatur.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk

² Offentlighedsloven. Lov om offentlighed i forvaltningen - [LOV nr. 606 af 12/06/2013](#).

³ Databeskyttelsesloven - [LOV nr. 503 af 23/05/2018](#)

- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

4 Vilkår for husdyrbruget

Godkendelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder følgende vilkår:

4.1 *Generelle vilkår*

1. Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Lundsvej 169, 6100 Haderslev, jf. Bilag 2 Situationsplan.
2. Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er den ansvarlige for driften af anlægget. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem, der er ansvarlig for husdyrbrugets drift, skal meddeles til Haderslev Kommune.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen.

4.2 *Vilkår vedrørende anlægget*

Produktionsareal

4. Husdyrbrugets produktionsareal, staldsystem og teknologi samt dyrearter og dyretyper skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift					
Poltestald	578	Mekanisk ventilation	6 m (#84827) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	437
Eks. farestald	1724	Mekanisk ventilation	6 m (#84831) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1278
Løbe/drægtighedsstald	2471	Mekanisk ventilation	6 m (#86453) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv (#86452) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0 0	1403 813
Sum					3931

Produktionsarealet udgør 82 % af staldenes bruttoareal på 4773 m².

5. Ved tilsyn skal det dokumenteres, at det tilladte produktionsareals størrelse er overholdt. Dette kan f.eks. være ved en tegning over staldindretningen med angivelse af produktionsarealets størrelse eller f.eks. billededokumentation af produktionsarealet. Vurderes det, at dokumentationen ikke er tilstrækkelig, kan det kræves, at produktionsarealerne bliver opmålt.

Husdyrgødning

6. Der kan opføres en ny gyllebeholder med placering som vist på Bilag 2.
7. Gyllebeholderen skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
8. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

9. Skader på teltoverdækning skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
10. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
11. Der skal foretages beplantning øst og nord for gyllebeholderen. Den eksisterende beplantning syd og vest for beholderen skal bibeholdes eller øges. Beplantningen skal bestå af afvekslende store træer og mindre træer eller buske, og der skal både være løvfældende og stedsegrønne vækster.

Beplantningen skal til stadighed vedligeholdes.
12. Når gyllebeholderen ikke længere er nødvendig for driften, skal beholderen nedrives.
13. Husdyrbrugets husdyrgødningslagre skal overholde følgende maksimale overfladeareal:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Eks gylletank I	Flydende				159
Ny gylletank	Flydende				1099

14. Den eksisterende gyllelagune skal i den forbindelse fjernes.
15. Pumper og maskiner til transport af gylle (pumpning af gylle til gyllevogne) skal altid være under opsyn, når de er i brug. Herudover skal pumpeanlægget være udformet således, at uvedkommende ikke kan aktivere pumpen, hvorved der kan ske utilsigtet udpumpning af gylle.
16. Øst for forbeholderen skal der opføres en vold til sikring af det rørlagte vandløb, som løber ca. 5 m øst for, se tegningen Bilag 8. Jordvolden skal kunne tilbageholde 25 m³ gylle og skal udføres i overensstemmelse med bilag 1 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
17. Der skal foretages kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport mindst hvert 10. år samtidig med beholderkontrollen. Kontrollen skal foretages af en autoriseret kloakmester.

Lugt

18. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusiv ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.
19. Bedriften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener hos naboer.
20. Såfremt der opstår lugtgener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøgodkendelsen, skal bedriften udarbejde en

handlingsplan for nedbringelse af generne. Handlingsplanen skal accepteres af kommunen og derefter gennemføres.

Spildevand

21. Al vask af maskiner, redskaber, foderanlæg, m.v. skal foregå på en støbt, fast plads, og bortledning af spildevandet skal ske til en opsamlingsbeholder. Spildevandet skal spredes på mark.

22. Ved gyllebeholder, hvor der forekommer påfyldning af gyllevogn, skal der være anlagt en tankplads, således at spild kan opsamles. Inden etablering af tankplads skal det anmeldes til kommunen og kommunen skal godkende indretningen. En tankplads skal være etableret senest et ½ år efter miljøgodkendelsen er taget i brug.

Alternativt skal der anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

23. Udliveringsramper skal konstrueres med tætte sider, der forhindrer, at der løber gylle eller vaskevand ud i det omliggende areal. Der skal etableres afløb, som fører til opsamling i gyllekanalerne.

24. Tagnedløb skal sikres på en sådan måde, at der ikke kan indrive forurenende stoffer.

Olietanke

25. Tanke til opbevaring af olie/diesel skal være placeret på en plads med fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, overfladevand eller grundvand, og således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.

26. Tankning af brændstof skal ske under opsyn.

27. Tanke skal være sikret mod påkørsel.

Støj

28. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A):

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Alle dage kl. 18 – 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 – 07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjkvilkårene for landbrugsdriften omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra køretøjer på ejendommens bygningsparcel. Støj fra markdriften udenfor bygningsparcellen er dog ikke omfattet.

29. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

Støv

30. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.
Såfremt der efter kommunens vurdering opstår støvgener, der vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøgodkendelsen kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, der minimerer generne.
31. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

Fluer og skadedyr

32. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
33. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
34. Der skal på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne kan ses her: <http://www.dpil.dk/>

Lys

35. Udendørs belysning og lys fra stalde skal afskærmes, således at der ikke kan opstå væsentlige lysgener for omkringboende. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.

Affald

36. Døde dyr skal opbevares overdækket, i skygge og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Uheld

37. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, der fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, som arbejder på bedriften.
38. Beredskabsplanen skal revideres en gang årligt og påføres dato for revision.
39. "Nærvæd uheld" skal registreres, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover.

Ophør

40. Ophør af husdyrbruget eller nedsættelse til under stiplads-grænsen på 750 søer skal meddeles til Haderslev Kommune.

Husdyrbruget skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i Jordforureningsloven.

41. Ved husdyrbrugets ophør skal tilbageværende husdyrgødning fjernes og ejendommen ryddes for affald, kemikalier, medicinaffald, døde dyr, spildevand, foder m.v.

Alle olietanke skal tømmes. Alt skal bortskaffes i henhold til kommunens Regulativ for erhvervsaffald.

4.3 *Vilkår vedrørende egenkontrol*

42. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene. Det kan fx være i form af opgørelse af produktionsarealet, overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg, samt logbog for drift og vedligehold af staldsystemer.
43. Der skal føres en logbog for gyllebeholder med teltoverdækning, hvori eventuelle skader på overdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
44. Der skal foreligge dokumentation for
- Rengøring af ikke-produktionsareal, hvis der kortvarigt er dyr
 - Gennemførelse og overholdelse af et miljøledelsessystem

5 Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger

Ansøgers beskrivelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i miljøgodkendelsen. Beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen og ved supplerende oplysninger fra ansøger.

Kommunens vurderinger foretages på baggrund af Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

5.1 *Generelt*

Haderslev Kommunes vurdering

Denne miljøgodkendelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Lundsvej 169, 6100 Haderslev.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det John og Henrik Neumann, som er ansvarlige for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

5.2 *Staldanlæg*

Ansøgers beskrivelse:

Der er anvendt nettoareal i ansøgningen, således der er foretaget fradrag for gangarealer eller andre arealer, der ikke er direkte produktionsarealer.

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

	Grund-plan ca.	Bygnings-højde ca.	Tag-hældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Farestald	1750 m ²	9 m	20 °	Grå beton elementer med røde sten, lys tagplade, grå stålplader i gavl	Søer
Drægtighedsstald	2500 m ²	9 m	20 °	Grå beton elementer med røde sten, lys tagplade, grå stålplader i gavl	Søer
Poltestald	420 m ²	9 m	20 °	Grå beton elementer	Polte

				med røde sten, lys tagplade, grå stålplader i gavl	
Gyllebeholder I	700 m ³	3 m		Elementer	Gylle
Gyllebeholder II	4000 m ³	9 m		Elementer og overdækning	Gylle

Haderslev Kommunes vurdering

Godkendelsen omfatter:

- Eksisterende Poltestald, polte, produktionsarealet uændret på 437 m²
- Eksisterende Farestald, diegivende søer, produktionsarealet uændret på 1278 m²
- Eksisterende Løbe/drægtighedsstald, drægtige søer og golde, produktionsarealet uændret på 2216 m²
- En eksisterende gyllebeholder på 169 m² (700 m³)
- En ny gyllebeholder på 1099 m² (4000 m³)
- Tre eksisterende driftsbygninger: Foderlade, kornlager og maskinhus

Produktionen er på godkendelsestidspunktet på ca. 1000 søer med ca. 800 polte.

Situationsplan for ejendommen fremgår af Bilag 2.

Der er ikke ansøgt om nye produktionsbygninger.

5.3 Husdyrbrugets lokalisering - afstandskrav

Ansøgers beskrivelse:

Der skal bygges en ny gyllebeholder på 1100 m² (4000 m³). Gyllebeholderen skal erstatte eksisterende gyllelagune og opføres samme sted.

Der søges om dispensation fra afstandskravet på 30 m mellem gyllebeholder og naboskel.

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen ligger i landzone. Husdyrbrugets anlæg er beliggende sydøst for Haderslev ved Kelstrup. Afstandskravene nedenfor måles til kanten af pågældende bygning.

Afstandskrav i henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i § 6 gælder for både etableringer, udvidelser og ændringer. Afstandskravene gælder således for den nye gyllebeholder.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand til ny gyllebeholder
Byzone, sommerhusområde m.v. og fremtidig byzone. Sønder Vilstrup og Starup	50 m	2,4 km
Lokalplan i landzone for boliger	50 m	3,8 km mod øst
Nabobeboelse. Lundsvej 167	50 m	295 m mod vest

Afstandskravene overholdes.

Afstandskrav i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8 til nedenstående områder og installationer gælder ligeledes for etableringer, udvidelser og ændringer, der medfører forøget forurening.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand til ny gyllebeholder
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	85 m DGU 152.358
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	> 50 m
Vandløb (herunder dræn og rørlagt)	15 m	700 m N åbent vandløb 25 m V rørlagt vandløb
Sø		150 m V
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	50 m til Lundsvej
Naboskel	30 m	24 m S matr. 701 Kelstrup
Beboelse samme ejendom	15 m	155 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m

Afstandskraverne i § 8 er overholdt, bortset fra afstanden til naboskel. Haderslev Kommune har i denne miljøgodkendelse meddelt dispensation fra afstandskravet, se afsnit 3.1.

For placering af en gyllebeholder gælder også afstandskraverne i § 21 i husdyrgødningsbekendtgørelsen på mindst 100 m til åbent vandløb, med mindre der installeres alarmsystem eller barriere.

Det vurderes desuden, at beholderen ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor skovbyggelinjen eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger.

5.4 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Ansøgers beskrivelse:

Ejendommen er beliggende i et område der i kommuneplanen er udlagt særlig værdifuldt landbrugsområde og større sammenhængende landskab.

Området er præget af landbrugsproduktion, og der er i øvrigt mindre indslag af mindre naturområder og småskove.

Haderslev Kommunes vurdering

Den eksisterende gyllelagune fjernes, og der etableres en ny gyllebeholder på samme sted.

Det vurderes, at gyllebeholderen er erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrug, idet ansøger ikke længere ønsker lagunen og derved kommer til at mangle den lovpligtige opbevaringskapacitet.

Ejendommen ligger i det åbne land, og indenfor Særligt værdifulde landbrugsområder, som de er udpeget i KommunePlan 2017. Retningslinje 3.1.1. siger:

"I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt."

Ejendommen ligger også i Større uforstyrret landskab. Retningslinje 3.5.2 siger:

"De større uforstyrrede landskaber skal som udgangspunkt friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, så områdernes karakter af uforstyrrethed ikke påvirkes."

Ejendommen Lundsvej 169 er beliggende indenfor Landskabskarakterområde 2 Næsset. Områdets bærende karaktertræk er højt beliggende, åbne landbrugsflader med mange levende hegn, småskove og enkeltstående træer, snoede veje og små landsbyer. Området er præget af en del tekniske anlæg, bla. vindmøller, i umiddelbar nærhed til ejendommen og større landbrugsbygninger.

Ejendommens staldbygninger er afskærmet af let beplantning langs Lundsvej mod syd, og gyllebeholderen placeres lidt mod øst, hvor der er åbnet landskab, dog med eksisterende beplantning syd og vest for den nuværende lagune.

Der søges om opførelse af gyllebeholder i stedet for eksisterende gyllelagune og på samme sted som denne er placeret. Der er afsøgt alternative placering i tilknytning til øvrige driftsbygninger, men arealerne nord og øst for bygningerne er vandlidende og derfor uegnede til opførelse af en gyllebeholder. Placeres beholderen vest for bygningerne vil det betyde at evt. udvidelser på ejendommen vil blive umuliggjort, da tanken dermed vil ligge i vejen. Ansøger har derfor vurderet, at den ansøgte placering er den mest hensigtsmæssige og bedst velegnede.

Gyllebeholderen bliver 2-3 m over terræn og får dertil en teltoverdækning, så den i midten bliver 7-9 m over terræn. Kravet om overdækning er fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsen af hensyn til naboer indenfor 300 m. Haderslev Kommune vurderer, at gyllebeholderen med sin højde vil blive et markant element i landskabet, men der bliver stillet vilkår om en slørende beplantning. Planterne skal bestå af vekslende høje og lave træer samt vekslende løvtræer og nåletræer. Beplantningen skal vedligeholdes.

Haderslev Kommune vurderer, at gyllebeholderen, trods størrelsen, ikke vil forstyrre landskabet væsentligt, når der plantes omkring den. I vurderingen indgår, at landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser samtidig skal vægtes højt.

5.5 **Produktionsareal**

Ansøgers beskrivelse:

Der er anvendt nettoareal i ansøgningen, således der er foretaget fradrag for gangarealer eller andre arealer, der ikke er direkte produktionsarealer

Haderslev Kommunes vurdering

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Da der kan flyttes rundt på produktionsarealet i staldene, så længe det samlede produktionsareal på 3931 m² ikke overstiger 82 % af staldene på i alt 4773 m², stilles der vilkår om, at der ved tilsyn skal foreligge en tegning over stalden, hvorpå det aktuelle produktionsareal er indtegnet, hvis der fremover sker ændringer.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt, og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39.

Det ansøgte produktionsareal fordelt på staldbygningerne kan ses i Bilag 3 a, b og c.

Udgangspunktet for vurderingen (nudrift og 8-årsdrift) er det hidtil anvendte produktionsareal til den hidtil tilladte produktion i de eksisterende stalde. Desuden skal bindende krav i tidligere godkendelser også indtastes i nudrift, 8-årsdrift og ansøgt drift.

Den lovlige nudrift er de vilkår, der blev fastlagt i § 12 godkendelsen fra 2012, bortset fra, at den dengang tilladte nye farestald og de tre tilbygninger ikke er blevet realiseret. Godkendelsen fra 2012 blev taget i brug, idet poltestalden blev renoveret til et større antal dyr. De øvrige udvidelser skulle have være udført inden 2017.

8-årsdriften er den lovlige i 2010. På det tidspunkt var der en godkendelse fra 2007, med færre polte end i nudriften og med gyllelagune. Ansøgningen viser dette. Der er ikke konstateret kontinuitetsbrud, som kunne nedsætte tilladelsen til dyreholdet.

5.6 *Husdyrgødning*

Ansøgers beskrivelse

Der skal bygges ny gyllebeholder på 1100 m². Gyllebeholderen skal erstatte eksisterende gyllelagune og vil blive opført i betonelementer og blive overdækket med grå overdækning. Den skal opføres samme sted som den nuværende lagunes placering.

Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og de kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Den største beholder bliver overdækket.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Opbevaringskapaciteten på selve ejendommen er på 5200 m³ inkl. kanaler: Lille gyllebeholder 700 m³, ny gyllebeholder 4.000 m³ og kanaler 500 m³. Der produceres ca. 7000 m³ gylle på ejendommen, og så er kravet om 9 mdr. opbevaringskapacitet opfyldt.

Haderslev Kommunes vurdering

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne miljøgodkendelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Ansøger har udarbejdet en beregning af opbevaringskapaciteten på tidspunktet for godkendelsens ikrafttræden. Der er kapacitet til opbevaring i 9 måneder. Haderslev kommune vurderer derfor, at der er kapaciteten på ejendommen er tilstrækkelig.

Det forudsættes, at de til enhver tid gældende krav om opbevaringskapacitet overholdes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 11. Kapaciteten kan fremover beregnes i forbindelse med tilsyn og udfra gødningsregnskabet opgørelser.

Den ny gyllebeholders placering bliver fastlagt med vilkår.

Gyllebeholderen bliver opført efter 1.1.2007 og ligger mindre end 300 m fra en nabobeboelse (295 m mod vest). Den skal derfor være fast overdækket (fx med telt) ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen § 22 stk. 3. For helhedens skyld er kravet om overdækning videreført som vilkår. Der er indsat nogle vilkår om reparation af skader på teltet, bl.a. for at mindske risikoen for lugtgener.

Gyllebeholderen bliver 7-9 m høj med teltoverdækningen. Beplantning omkring gyllebeholderen vil sløre dens fremtræden i landskabet, så der stilles vilkår om beplantning mod syd og vest. For ikke at virke som en mur skal træerne veksle mellem store og små, og der skal også være stedsegrønne, som skjuler lidt om vinteren. Beplantning er i øvrigt et krav i godkendelsesbekendtgørelsen.

Vilkåret fra godkendelsen i 2012 om en jordvold lige øst for forbeholderen fastholdes. Volden skal fortsat være der for at sikre det rørlagte vandløb, der ifølge godkendelsen ligger ca. 15 m øst for forbeholderen, se Bilag 8.

Af samme grund fastholdes også det tidligere vilkår om kontrol af rørsamlinger.

Der gøres opmærksom på, at inden opgravning af gyllelagunen, skal der søges om nedrivningstilladelse på bygogmiljoe.dk.

5.7 Foderopbevaring

Ansøgers beskrivelse

Foder opbevares i foderladen og i en silo udenfor foderladen.

Haderslev Kommunes vurdering

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med fodring.

5.8 BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi

Ansøgers beskrivelse

Se Bilag 6. Ansøgers BAT-redegørelse.

BAT-krav – Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4414	507	4922
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4414	287	4702
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	220
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT				
Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
4414				

BAT er overholdt ved brug af de anvendte staldsystemer.

Valg af BAT: Alle stalde er med delvise spaltegulve og den største gyllebeholdere er overdækket. Øvrige løsninger til begrænsning af ammoniakemission er fravalgt da det vejledende BAT niveau for staldene overholdes.

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er større end 750 kg NH₃-N/år, idet ammoniakemissionen er på 4922 NH₃-N/år.

I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på > 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Der er derfor krav om, at husdyrbruget skal overholde et maksimalt BAT-niveau for ammoniakemission, samt medsende redegørelse for en række andre parametre med baggrund i BAT.

Husdyrbrugets ammoniakemission skal svare til niveauet for den bedste tilgængelige teknik for den pågældende dyretype og staldsystem. Kravet betyder således, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier, jf. bekendtgørelsens bilag 3, pkt. A, nr. 2, ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift.

Som det ses i tabellen ovenfor, bliver det vejledende BAT-krav overholdt, og BAT-forudsætningerne på staldene er indsat korrekt. Virkemidlerne er staldsystemer med delvist spaltegulv, og de fastholdes med vilkår. Overdækning af gyllebeholderen er ikke nødvendig for at opfylde BAT, men for at opfylde § 22 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Haderslev Kommune vurderer, ud fra ansøgers BAT-redegørelse for øvrige forhold (Bilag 6), at der anvendes BAT på bedriften.

5.9 Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 4702 kg NH₃-N årligt.

Meremissionen i forhold til nudriften er negativ, da gyllelagunen på 1555 m² bliver erstattet af en gyllebeholder på 1099 m².

Haderslev Kommune har udvalgt følgende naturpunkter som de mest betydende:

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Elle- og askeskov SØ Kelstrup Strand (Lillebælt)	4.067 m	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 2</i>				
Overdrev NØ	2.882 m	0,0	0,0	0,0
<i>Kategori 3</i>				
Overdrev N	1.198 m	0,0	0,0	0,1
Pot. N-følsom skov NØ	763 m	0,0	0,0	0,6

Naturvurdering (se Bilag 5) – Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Lundsvej 169.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

5.10 **Lugt**

Ansøgers beskrivelse

Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningsskemaet til tre områdetyper:

Områdetype	Mindste geneafstand (korrigeret geneafstand)	Faktisk vægtet afstand (vægtet gennemsnitsafstand)
Enkelt-bolig uden landbrugspligt Lundsvej 164	171 meter	507 meter
Samlet bebyggelse udløses af Kelstrup Bygade 33	304 meter	1188 meter
Byzone Sdr. Vilstrup mod sydvest	541 meter	2449 meter

Lugtgeneberegningerne viser, at ejendommen overholder lugtgenekriterierne til alle tre boligtyper.

Nabobeboelsen Lundsvej 167 ligger kun ca. 200 m fra ejendommens lugtcentrum, men ejes af ansøgerne og tæller derfor ikke med i lugtbeskyttelsen.

Haderslev Kommunes vurdering

Lugten fra staldene er på baggrund af ansøgningen beregnet til i alt 52.838 OU/s. Lugtkonsekvenszonen er i ansøgningen beregnet til 766 meter.

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt. Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides.

I skemaet ovenfor ses it-ansøgningssystemets beregnede geneafstande, samt den faktiske vægtede gennemsnitsafstand for produktionen til de 3 geneområder. Kumulation med andre husdyrbrug er uden betydning, da en geneafstand på 120 % ikke vil ændre på konklusionen: at genekriterierne for lugt til alle områder er overholdt.

Ejendommens placering i forhold til nærmeste enkeltliggende nabo uden landbrugspligt, til samlet bebyggelse og til byzone, fremgår af nedenstående udklip fra ansøgningen:

Figur 2. Nabotyperne

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og omgivelser med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Der stilles desuden vilkår om, at der ikke må være væsentlige lugtgener, dvs. gener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

5.11 **Jord, grundvand, overfladevand**

Ansøgers beskrivelse

Anslåede mængder af restvand:

Spildevandstyper	m³ / år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild	410	gyllebeholder	ingen
Sanitært spildevand fra stuehus og stald	300	septiktank	ja

Tagvandet afledes til forsinkelsesbassin.

Naturressourcer:

Energi- og vandforbrug:

Type	Efter ændring
El	400.000 kwh
Fyringsolie – stuehus	træpiller
Varme stald	varmegenvinding
Olie stald	5.000 L
Diesololie	15.000 L
Drikkevand	5.800 m ³
Vand til vask af stalde	400 m ³

Drikkevandet er beregnet ud fra standard normer for vandforbrug i "Håndbog i driftsplanlægning 2015".

Kemikalier generelt

På ejendommen forekommer ingen opbevaring af klinisk / medicinsk affald (sprøjter medicinrester m.v.), idet dette medtages/bortskaffes af dyrlæge eller gennem den kommunale modtagestation. Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ eller via dyrlæge.

Pesticider

Pesticider mm. opbevares i aflåst skab.

Oliekemikalier

Oliekemikalier opbevares i maskinhuset på ejendommen. Maskiner serviceres hovedsageligt af serviceværksted.

Haderslev Kommunes vurdering

Der opføres ikke nye bygninger, der har en størrelse, som medfører, at der skal meddeles ny spildevandstilladelse af overfladevandsafledning.

Eventuel vask af sprøjteudstyr til pesticider skal følge reglerne for påfyldning og vask i bekendtgørelse nr. 1401/2018. Der er stillet vilkår om vask af andre maskiner. På ejendommen er der dog ikke etableret en vaskeplads, idet markdrift og vask af maskiner foregår på anden ejendom. Fra tilsynsrapporten 2016 oplyses, at vask af marksprøjten og maskiner sker på vaskepladsen på ansøgers ejendom Kelstrupvej 13.

Påfyldning af gyllevogn skal ske på befæstet areal eller med sugekran af hensyn til jord og grundvand (§ 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), og der er stillet vilkår herom.

Der er stillet vilkår om afløb fra udleveringsramper for at sikre jord, grundvand og overfladevand.

Opstilling og afmelding af olietanke samt reglerne om tankattest reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1611/2015).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring af olie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om absorptionsmateriale ved spild og om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

5.12 **Støjklider og rystelser**

Ansøgers beskrivelse

Der kan forekomme støjklider fra:

- Foderindblæsning
- Foderanlæg, slaglemølle og kompressor
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode for støjklider

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 6-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Foderanlægget er i drift 4 gange i døgnet: kl. 04, kl 11, kl 20 og kl. 24-02. Alle aktiviteter foregår dog inden døre i foderladen.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i stalderne.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjklider

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Haderslev Kommunes vurdering

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Det er i ansøgningen ikke oplyst, at der er udendørs kompressorer eller andre forhold på ejendommen, der kan give anledning til rystelser ved naboer. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

5.13 **Støv**

Ansøgers beskrivelse

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af færdigfoder.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke-befæstede veje være særligt fokus omkring ejendomme beliggende nær ved vejene.

Haderslev Kommunes vurdering

En væsentlig kilde til eventuelle støvgener kan være indblæsning af foder samt kørsel på grusbelagt plads og veje. Der stilles vilkår om indretning af fodersiloerne og om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

5.14 **Fluer og skadedyr**

Ansøgers beskrivelse

Skadedyr:

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener:

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter ovenstående retningslinjer. Herudover anvendes der rovfluer.

Rottebekæmpelse:

Bekæmpelse af rotter foretages efter retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 1686 af 18. december 2018). Der er aftale med Mortalin.

Haderslev Kommunes vurdering

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer for bekæmpelse fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi; <http://www.dpil.dk>

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

5.15 **Transport, til- og frakørsler**

Ansøgers beskrivelse

Transporter	Efter godkendelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transport-middel
Levering af foder	26	30	Lastbil
Fyringsolie	17	4200	Lastbil
Afhentning af smågrise	78	350	Traktor
Afhentning af slagtesøer	10	50	Lastbil
Afhentning af døde dyr	52		Lastbil
Udbringning husdyrgødning	280	25	Traktor
Affald	52		Lastbil
Transporter i alt	515		

Haderslev Kommunes vurdering

Der er to indkørsler til ejendommen fra Lundsvej.

Der ændres ikke på ejendommens til- og frakørselsforhold.

Antallet af transporter vil ikke stige, da der kun foretages en teknisk ændring i gylleopbevaringen.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

5.16 **Lys**

Ansøgers beskrivelse

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger: Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene.

5.17 Affald

Ansøgers beskrivelse

Affaldstype	Opbevarings- sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK- kode	ISAG- kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie		Marius Pedersen		50 l	13.02.08	06.01
Olietromle		Marius Pedersen		1	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer		Egen	Kommunal modtagestation	1	16.06.01	05.99
Spraydåser	Stald	Egen	Kommunal modtagestation	25	16.05.04	23.00
Kanyler i særlig beholder	Stald	Egen	Kommunal modtagestation	varierende	18.02.02	05.13
Tørbatterier – NiCd		Egen	Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		Egen	Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container	Marius Pedersen	Forbrænding	tømmes efter behov	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Marius Pedersen	Forbrænding	tømmes efter be-	15.01.02	52.00

				hov		
Bigbags af PE-plast	Container	Marius Pedersen	Forbrænding	tømmes efter behov	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Egen	Kommunal modtagestation	100	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	varierer	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Marius Pedersen	Forbrænding	tømmes efter behov	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD.

https://www.haderslev.dk/files/17200/Regulativ_for_erhvervsaffald_2019.pdf

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet. Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se mere på <https://www.haderslev.dk/erhverv/erhvervsaffald/farligt-affald>

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr (nr. 558/2011). Der stilles dog også et vilkår om, at opbevaringen ikke må være til væsentlig lugtgener.

5.18 Uheld

Ansøgers beskrivelse

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn: Dyr og produktionsanlæg bliver tilset flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt. Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Beskrivelse af risici

- Utæthed i gyllebeholder
- Overløb af gylle

Beskrivelse af mulige uheld: Største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af risikominimering/BAT: Gyllebeholderen bliver etableret således, at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Den største gylletank er overdækket.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at håndtere pludseligt opståede situationer og uheld, der kan få konsekvenser for det omgivne miljø. Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og bør udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, mm. Beredskabsplanen skal revideres og kontrolleres mindst én gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes skal være tilgængelig i teknikrummet i stalden. Kopi af beredskabsplanen skal yderligere være tilgængelig på kontoret. Beredskabsplanen er udarbejdet af Miljø & Natur ud fra de angivne retningslinjer, der er angivet i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen, der angiver:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.

Haderslev Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at den nødvendige reaktion ved uheld skal være lettilgængelig og genopfriskes jævnligt. Der stilles derfor vilkår om en beredskabsplan på ejendommen.

Der er i det ansøgte redegjort for forebyggelse af uheld m.v. bl.a. ved, at der er indsendt en beredskabsplan. Der er stillet vilkår omkring tilgængelighed og revision af husdyrbrugs beredskabsplan, idet det vurderes at regelmæssig revision og planens synlighed er medvirkende til at skabe bevidsthed om og derved forebyggelse af uheld. Det er ejerens pligt, at medarbejderne har kendskab til indholdet af beredskabsplanen.

Ansøger har indsendt ejendommens beredskabsplan i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse.

5.19 **Ophør**

Ansøgers beskrivelse

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet.
- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen.
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren.
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug.
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at oprydning i forbindelse med ophør af produktionen minimerer risikoen for forurening og gener i form af for eksempel lugt, fluer og skadedyr og er med til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

Alt skal bortskaffes i henhold til kommunens REGULATIVET FOR ERHVERVSAFFALD, https://www.haderslev.dk/files/17200/Regulativ_for_erhvervsaffald_2019.pdf

Der stilles vilkår herom.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, såsom Lundsvej 169, skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i Jordforureningsloven.

For at kommunen kan være orienteret om driftsophøret, stilles der vilkår om at oplyse om driftsophør og om evt. nedsættelse af dyreholdet til under IE-grænsen.

5.20 **Alternativer**

Ansøgers beskrivelse

Der er ikke overvejet væsentlige alternativer, idet godkendelsen finder sted i eksisterende bygninger, og der ikke umiddelbart findes andre realistiske alternativer.

Det er overvejet at placere gylletanken i tilknytning til eksisterende byggeri ved selve ejendommen, men det er vurderet, at gyllebeholderen ikke vil kunne komme til at blive placeret på en hensigtsmæssigt placering ved ejendommen. Der er afsøgt alternative placering i tilknytning til øvrige driftsbygninger, men arealerne nord og øst for bygningerne er vandlidende og derfor uegnede til opførsel af en gyllebeholder. Placeres beholderen vest for bygningerne vil det betyde at evt. udvidelser på ejendommen vil blive umuliggjort, da tanken dermed vil ligge i vejen. Ansøger har derfor vurderet, at den ansøgte placering er den mest hensigtsmæssige og bedst velegnede placering. Derfor er det valgt at opføre den, hvor den nuværende lagune er placeret.

Haderslev Kommunes vurdering

Placeringen af gyllebeholderen vurderes at være den bedst mulige for produktionen. Da der i forvejen findes en gyllelagune på samme sted, er omgivelserne vant til et teknisk anlæg på stedet. Gyllebeholderen med teltoverdækning bliver et markant element i landskabet, også selvom den blev placeret i tilknytning til staldene mod vest eller nord. Det er ikke muligt at rykke den nærmere til den østlige del af staldene, da der ligger et rørlagt vandløb ca. 25 m vest for gyllebeholderen.

5.21 Miljøkonsekvensrapport

Ansøgers beskrivelse

Miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 4.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

5.22 Egenkontrol

Ansøgers beskrivelse

Egenkontrol

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning"
- Overvågning af vand og strømforbrug

Haderslev Kommunes vurdering

I miljøgodkendelsen er opsat vilkår for egenkontrol. Dokumentation skal vise hvordan og hvorvidt vilkårene i miljøgodkendelsen efterleves, og skal bruges i forbindelse med tilsyn.

Vilkårene drejer sig om at dokumentere, at produktionen holdes indenfor de godkendte rammer, samt at skader på teltoverdækning og på lagune registreres og reparerer.

Desuden er der vilkår om dokumentation for overholdelse af visse krav i godkendelsesbekendtgørelsen. Et af disse krav drejer sig om et miljøledelsessystem. Ansøger har vedlagt ansøgningen en skabelon for et Mini-miljøledelsessystem.

Vilkårene i denne miljøgodkendelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

5.23 Samlet vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

6 Bilag

Bilag 1: Lovgrundlag

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser med tilhørende vejledninger og orienteringer:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. [LBK nr. 1020 af 06/07/2018](#) (Husdyrbrugloven).
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug [BEK nr. 1021 af 06/07/2018](#) (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder

Udover vilkårene i denne miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler der anvendes i miljøgodkendelsen er angivet i parentes.

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse - [LBK nr. 241 af 13/03/2019](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse - [LBK nr. 240 af 13/03/2019](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb - [LBK nr. 127 af 26/01/2017](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - [BEK nr. 1076 af 28/08/2018](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald - [BEK nr. 224 af 08/03/2019](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand - [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines - [BEK nr. 1611 af 10/12/2015](#) (Olietanksbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter - [BEK nr. 1595 af 06/12/2018](#)
- Bekendtgørelse af museumsloven - [LBK nr. 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 04/09/2015. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2017, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på <http://kommuneplan2017.haderslev.dk/>

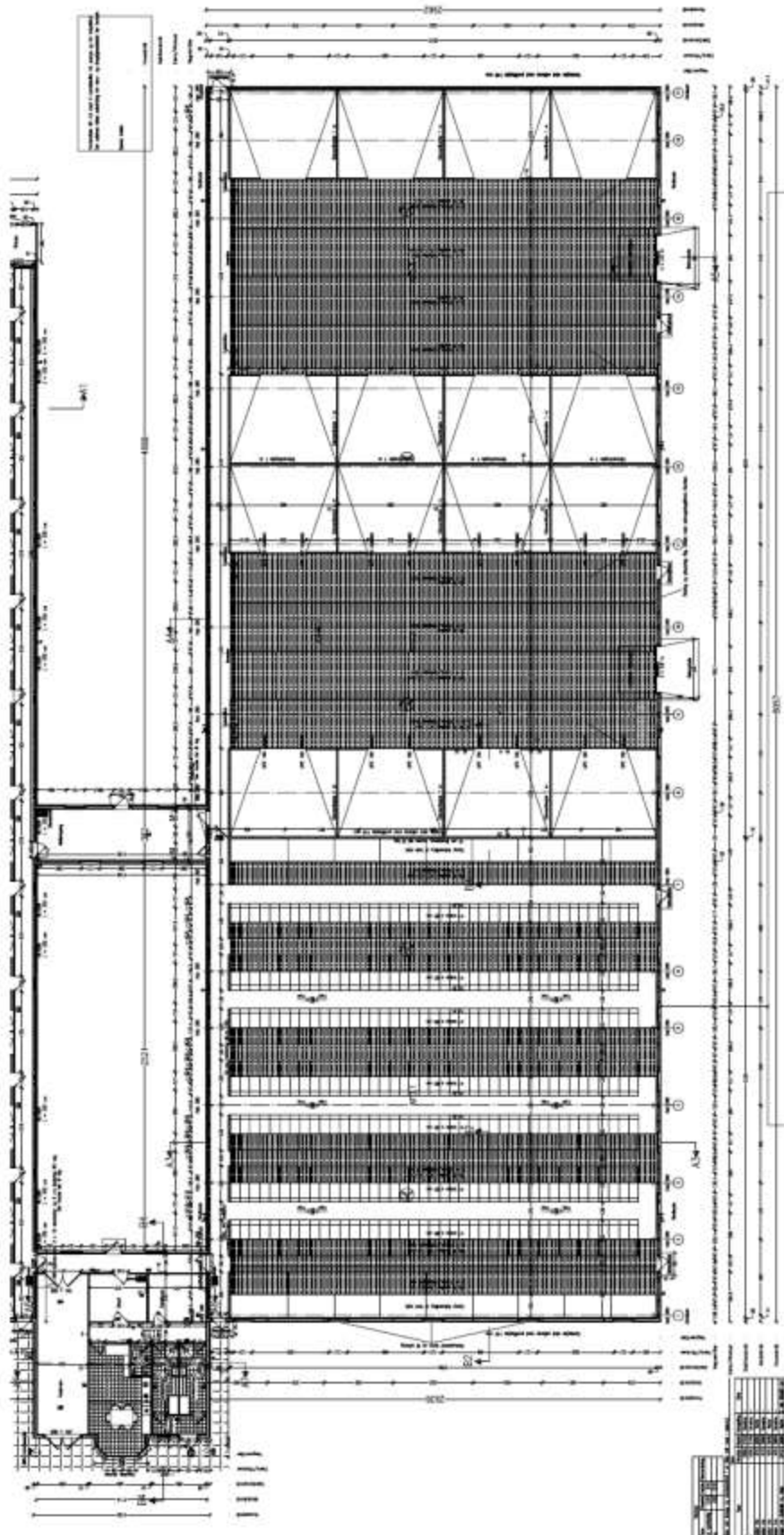
Ved fremtidige ændringer af love og regler: *Se senere ændringer til forskriften* på Retsinformation www.retsinformation.dk

Bilag 2: Situationsplan

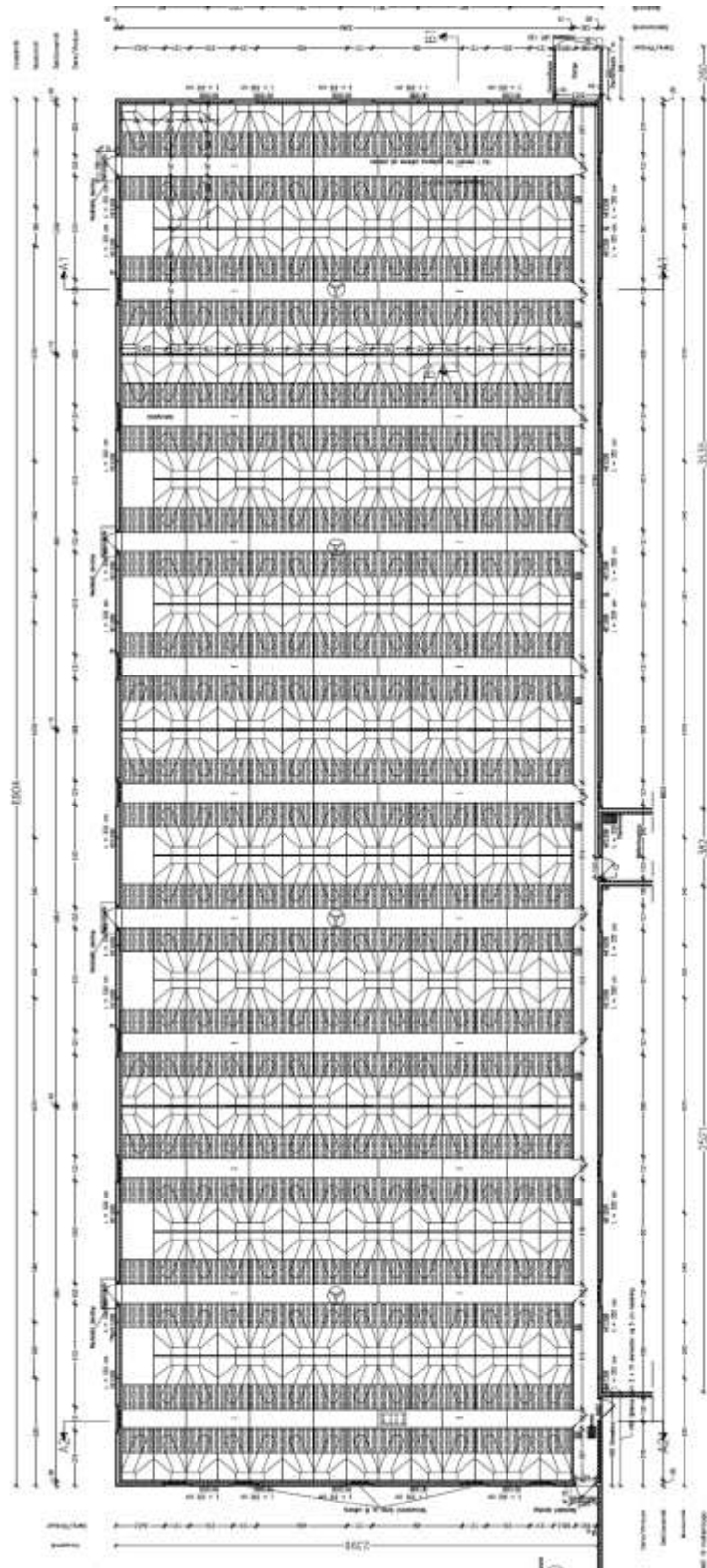

Bilag 3b: Bygningstegning – Løbe-drægtighedsstald

Bilag 3c: Bygningstegning - Farestald

Bilag 4: Miljøkonsekvensrapport

D.1-a Udformning, dimensioner mm.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Materialevalg

	Grund-plan ca.	Bygnings-højde ca.	Tag-hæld-ning	Bygningsmateria-ler/farver	Anvendelse
Farestald	1750 m ²	9 m	20 °	Grå beton elementer med røde sten, lys tagplade, grå stålplader i gavl	Søer
Drægtighedsstald	2500 m ²	9 m	20 °	Grå beton elementer med røde sten, lys tagplade, grå stålplader i gavl	Søer
Poltestald	420 m ²	9 m	20 °	Grå beton elementer med røde sten, lys tagplade, grå stålplader i gavl	Polte
Gyllebeholder I	700 m ³	3 m		Elementer	Gylle
Gyllebeholder II	4000 m ³	9 m		Elementer og over-dækning	Gylle

D.1-b Forventede indvirkning på miljøet

Projektets forventede væsentlige indvirkningerne på miljøet vurderes at være:

- påvirkning af vandmiljø
- påvirkning af omkringliggende natur
- påvirkning af naboer

Vandmiljø

Projektet kan potentielt påvirke vandmiljøet, både grundvandsressourcen og ferske vande samt havmiljøet. Det er dog vurderet at de generelle virkemidler som virksomheden skal leve op til jf. anden lovgivning, modvirker de potentielle væsentlige påvirkninger af vandmiljøet. Herunder gælder erhvervets generelle krav til opsamling af overskudskvælstof gennem efterafgrøder, skærpede krav til fosforoverskud fra bedrifterne.

Kumulation

Produktionen af fødevarer vil altid medføre en påvirkning af miljøet, men i Danmark er der skrappe kvote krav til anvendelsen af kvælstof til planteavl, således at ikke alle planter tildeles den gødning de har brug for. Dette krav, sammen med ovenstående efterafgrøder mm. betyder at der i kumulation med andre ejendommen må forventes en minimal påvirkning af miljøet.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle naturkategorier i området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

Kumulation

Bedriftens påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriften tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

Bedriften påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriften tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur. Konkret findes der 1 anden ejendom. Bedriften lever ligeledes op til disse skærpede krav, og det er derfor vurderet at bedriften i kumulation med andre bedrifter ikke påvirker området væsentligt.

Naboer/lugt

Alle husdyrproduktioner medfører en emission af lugt. Denne lugtemission spredes omkring bedriften afhængig af vind, højde på afkast, hastighed på luften i ventilator og temperatur. Denne spredning omkring ejendommen vurderes i husdyrgodkendelse.dk, hvor i forvejen fastsatte afskæringskriterier i forhold til enkeltliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde skal overholdes.

Produktionen overholder alle afstandskrav til naboer.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke øvrige produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

D.1-c Særkender

Der er tale om en produktion af smågrise. I forbindelse med godkendelsen af produktionen har man forholdt sig til de mulige væsentlige indvirkninger på miljøet.

Ejendommen forventer ingen væsentligt skadende virkninger på miljøet som følge af produktionen på ejendommen. På ejendommen følger og overholder man generelt dansk lovgivning, men i særdeleshed vurderes at lovgivningen om anvendelsen af gødning herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrloven i alt sin væsentlighed sikrer miljøet mod utilsigtede virkninger af husdyrproduktionen. De beskrevne krav til dansk landbrug indenfor kvælstofkvoter, fosforregnskab, vurdering af mulige skader på sårbar natur, vurdering af påvirkning af naboer mm. vurderes at forebygge og begrænse den mulige skade som landbrugsproduktionen kan have på miljøet.

Beskrivelse af risici

- Utæthed i gyllebeholder
- Overløb af gylle

Beskrivelse af mulige uheld

Største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af risikominimering/BAT

Gyllebeholderne bliver etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Den største gylletank er overdækket.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Endvidere bemærkes, at anlægget er under dagligt opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

D.1-d Væsentlige alternativer

Ejendommen har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsuring ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Der er tale om en godkendelse i eksisterende bygninger og derfor er der ikke overvejet alternativer i forhold til placering af produktionerne.

D.2 Ikke teknisk resumé

Lugt

Der er 544 meter til nærmeste enkeltliggende nabo, samt 1188 meter til nærmeste samlede bebyggelse og 2449 meter til nærmeste byzone, afstandene er beregnet som vægtede gennemsnitsafstande. Den korrigerede geneafstand som beregnes i husdyrgodkendelse.dk til nærmeste nabo er beregnet til 171 meter og til samlet bebyggelse og byzone er den henholdsvis 304 og 541 meter.

Vandmiljøet

Det er vurderet at de generelle krav til vandmiljø og grundvand i alt sin væsentlighed beskytter og forebygger en påvirkning af vandressourcerne.

Ammoniak

Produktionen medfører en udledning på 4701 kg N/år, hvilket er 91 kg lavere i forhold til eksisterende produktion. Den deraf følgende deposition på omkringliggende natur overholder afskæringskriterierne i bekendtgørelsen og vil dermed ikke medføre en væsentlig påvirkning af områdets natur.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Væsentlige alternativer

Der er ikke overvejet væsentlige alternativer, idet godkendelsen finder sted i eksisterende bygninger, og der ikke umiddelbart findes andre realistiske alternativer. Det er overvejet at placere gylletanken i tilknytning til eksisterende byggeri ved selve ejendommen, men det er vurderet, at gyllebeholderen ikke vil kunne komme til at blive placeret på en hensigtsmæssigt placering ved ejendommen. Derfor er det valgt at opføre den hvor den nuværende lagune er placeret.

Foranstaltninger ved ophør

I forbindelse med virksomhedens ophør vil alle stalde og gylletanke bliver rengjort og evt. affald vil blive fjernet, herunder vil gammelt inventar mm. blive fjernet. Såfremt gyllebeholderne ikke vil blive anvendt af anden landbrugsvirksomhed vil de blive fjernet.

D.3 Kompetente ekspert

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient Jakob Altenborg fra Miljø & Natur Landbrugsrådgivning.

Bilag 5: Naturvurdering

Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Lundsvej 169.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

Ansøgers tekst mht. natur

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle naturkategorier i området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

Kumulation

Bedriftens påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriften tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

Bedriften påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriften tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur. Konkret findes der 1 anden ejendom. Bedriften lever ligeledes op til disse skærpede krav, og det er derfor vurderet at bedriften i kumulation med andre bedrifter ikke påvirker området væsentligt.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? 1

Samlet emission: 4701,7 (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): 359,1 (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): -91,2 (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? 1

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Eng 7	Kategori 3	Ansøger	0	S	-3,6	-4,1	5,6
Sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	2,9
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nærmeste	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0
Skov NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,6

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven⁴ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁵ definerer en række kvælstof-følsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3 D) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Tabel 1: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Elle- og askeskov SØ Kelstrup Strand (Lillebælt)	4.067 m	0,0	0,0	0,0

⁴ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 1020 af 06/07/2018

⁵ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr. 1021 af 06/07/2018

Kategori 2				
Overdrev NØ	2.882 m	0,0	0,0	0,0
Kategori 3				
Overdrev N	1.198 m	0,0	0,0	0,1
Pot. N-følsom skov NØ	763 m	0,0	0,0	0,6

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag a, b og c.

Kategori 1 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 0,2-0,7 kg N/ha/år til kategori 1 natur, jf. § 26 i husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 1 er en aske- og elleskov, som ligger ca. 4 km SØ for det ansøgte projekt. Aske- og elleskoven modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at skoven ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 1 kg N/ha/år til kategori 2 natur, jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 2 er et overdrev, som ligger ca. 2,9 km NØ for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at overdrevets naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet..

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3 natur

Der kan stilles krav til merdepositionen til kategori 3 natur efter § 36 stk. 2-5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravet kan dog ikke være under 1 kg N/ha/år, jf. § 29 i samme bekendtgørelse.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 3 er et overdrev, som ligger ca. 1.200 m nord for anlægget. Overdrevet modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, ingen merdeposition i forbindelse med udvidelsen men en samlet deposition på 0,1 kg N/ha. Se tabel 1. Da overdrevet ikke modtager nogen merdeposition, er husdyrbruglovens krav overholdt. Det vurderes på den baggrund, at overdrevets tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Der ligger en skov i nærheden af ejendommen, som er potentielt ammoniakfølsom. Skoven modtager ingen merdeposition og mindre end 1 kg N/ha/år i totaldeposition fra ejendommen. Kravet til kategori 3-natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29 er således overholdt, og det vurderes derfor, at skovens naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁶ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrbruglovens⁷ § 16a skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 2: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Eng SØ	45 m	0	0	5,6
Sø NV	100 m	0,1	0	2,9

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag d.

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er et vandhul og en eng, som ligger hhv. ca. 100 m NV for anlægget og 45 m SØ for anlægget. Se ovenstående tabel 2. Vandhullet modtager en merdeposition af ammoniak på 0,1 kg N/ha/år fra anlægget. Engen modtager ingen merdeposition fra anlægget. Der ligger desuden en række vandhuller i nærheden af anlægget, som alle ligger længere væk. De modtager derfor også en merdeposition af ammoniak på mindre end 0,1 kg N/ha/år fra anlægget. Alle vandhullerne og engen modtager altså en merdeposition fra anlægget på mindre end 1 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund at vandhullernes og engens tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Lundsvej 169..

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen⁸ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes ramsarområder, fuglebeskyttelsesområder og habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven: § 6, stk. 1: *Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt*

⁶ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 240 af 13/03/2019

⁷ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 1020 af 06/07/2018

⁸ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 1595 af 06/12/2018

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier

Tabel 3: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Lillebælt (N112, H96 og F47)	3,9 km

Natura 2000-områder

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag e.

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 112 Lillebælt, som omfatter habitatområde H96 og fuglebeskyttelsesområde F47. Den nærmeste del af området ligger ca. 3,9 km syd-øst for anlægget. Se tabel 3.

Da afstanden til Natura 2000-området er over 3 km, og da beregninger viser, at der ikke kan påvises nogen ammoniakdeposition fra anlægget til området, så vurderes det, at projektet på Lundsvej 169 ikke påvirker Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag e.

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV-arter med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

Ifølge Danmarks indberetning til EU⁹ er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af søer udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

Ingen af vandhullerne i området omkring anlægget bliver som følge af projektet påvirket af en merdeposition af ammoniak større end 0,1 kg N/ha/år eller en totaldeposition større end 2,9 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV-arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ik-

⁹ EIONET, European Centre on Biological Diversity - [Speciesreport](#)

ke indenfor birkemusens, odderens, snæblens eller marsvinets udbredelsesområde. Birke-
mus' registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, odder og snæbel
findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter,
som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter som påvir-
ker sten- og jorddiger samt levende hegn kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder.
Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke ra-
ste- og yngleområder for flagermus.

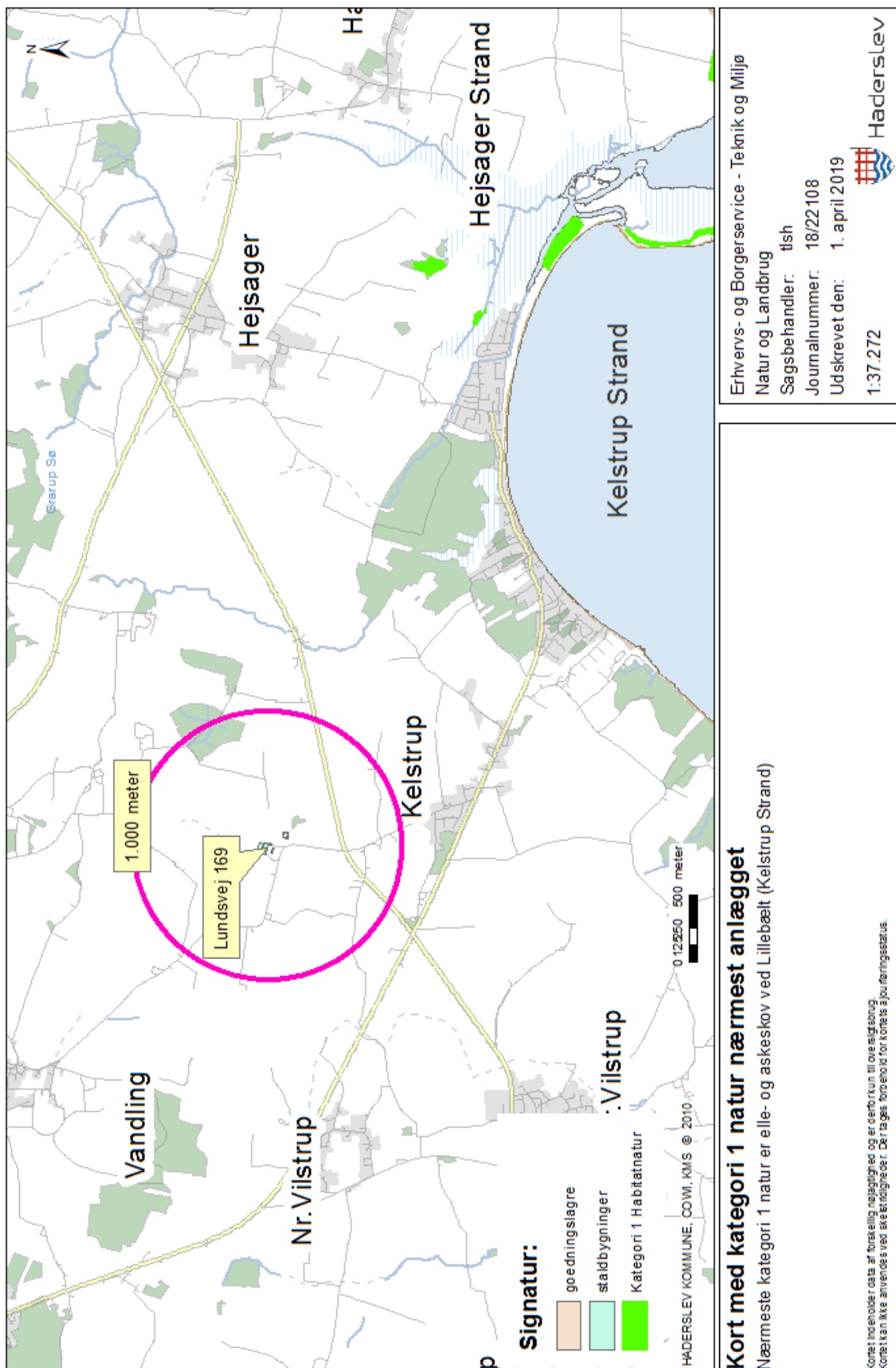
Projektet indebærer ikke ændring af opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af
jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre byg-
ninger eller i øvrigt ændring af de forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller raste-
område for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og
rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt, som følge
af de ansøgte ændringer på ejendommen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre
en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Lige-
ledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade
arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition
er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1
og kræver ikke udarbejdelse af en konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens
regler herom.

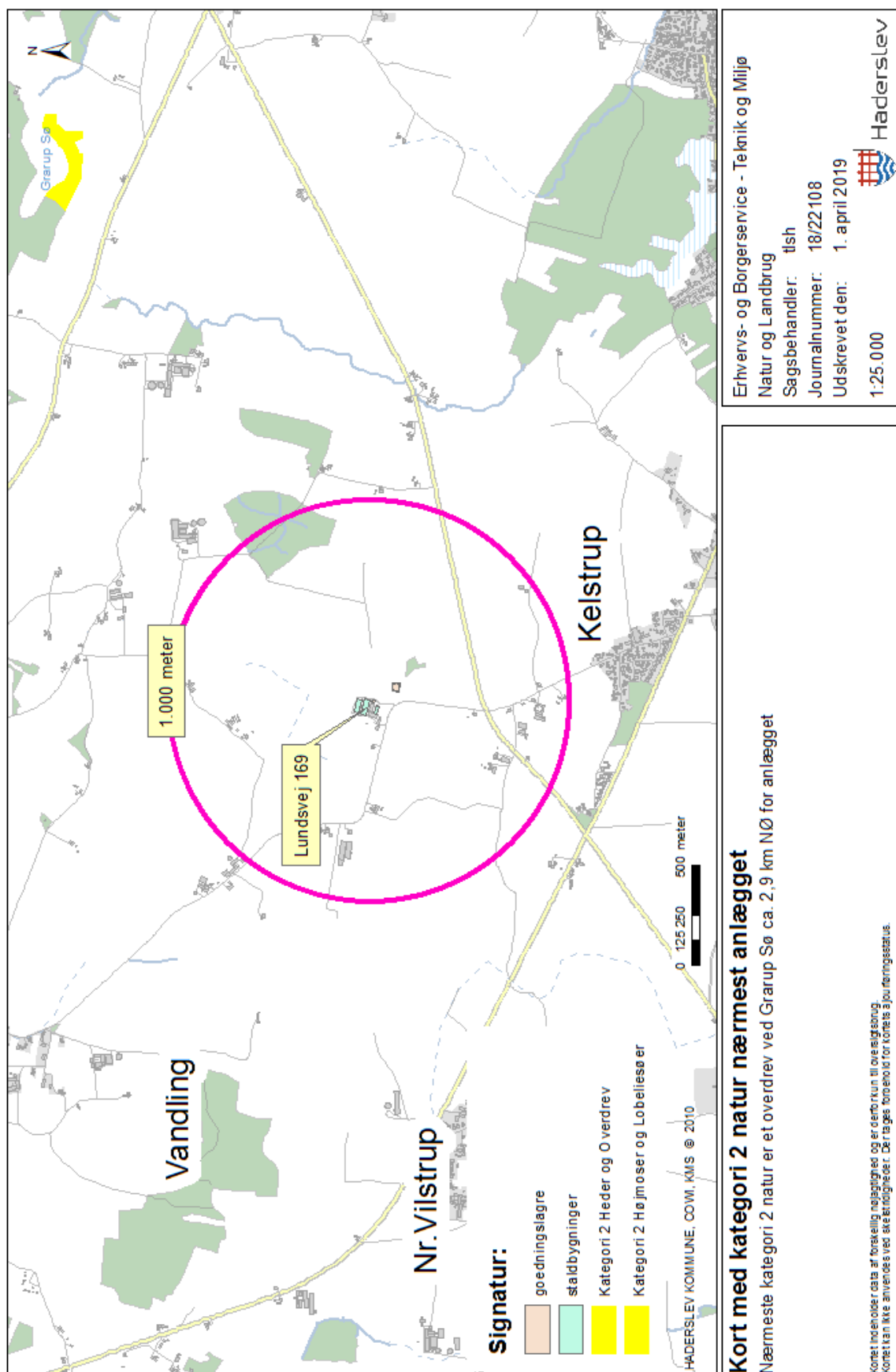
Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Bilag a – Kort over kategori 1 natur ved anlæg

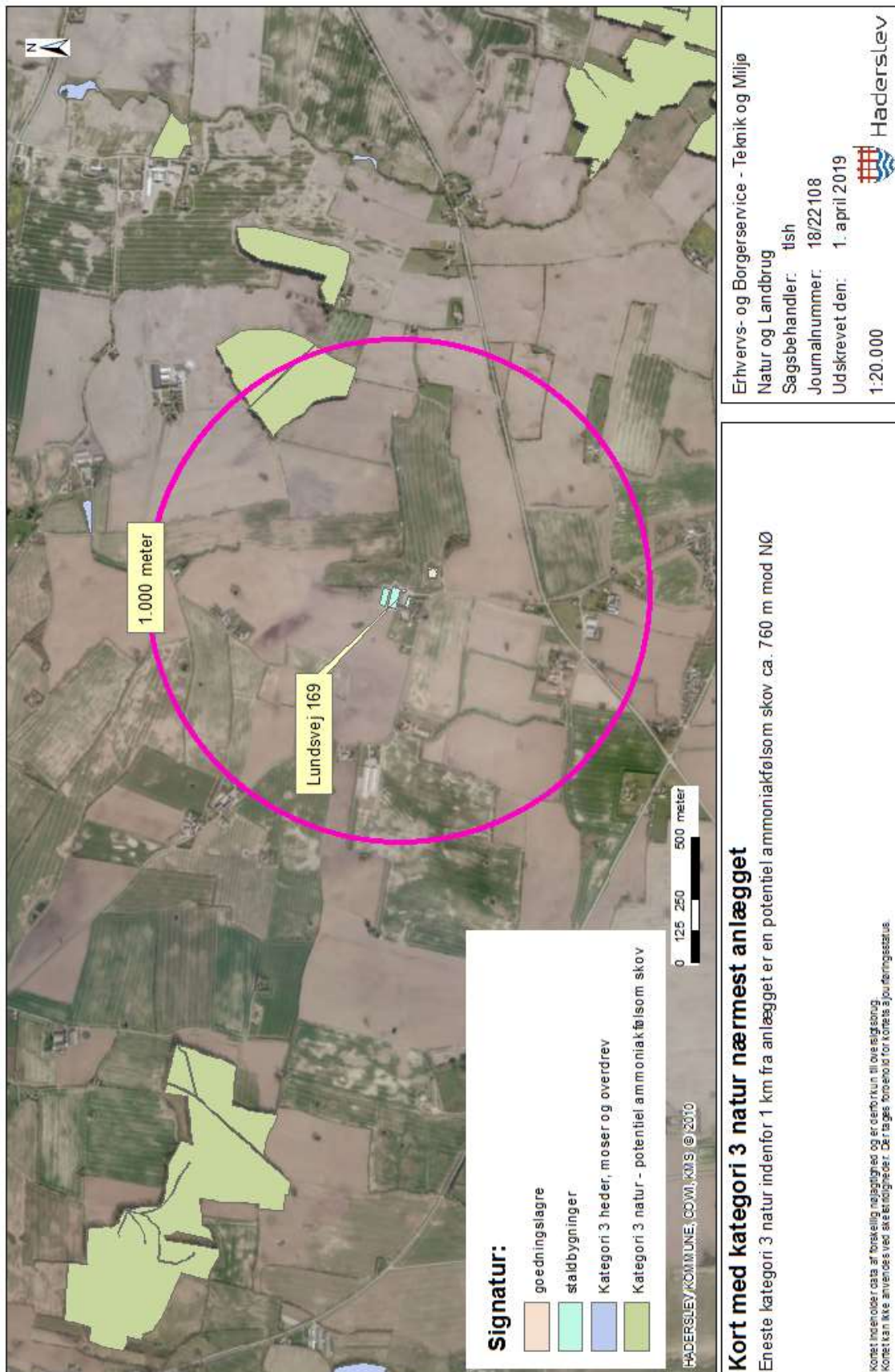

Bilag b – Kort over kategori 2 natur ved anlæg

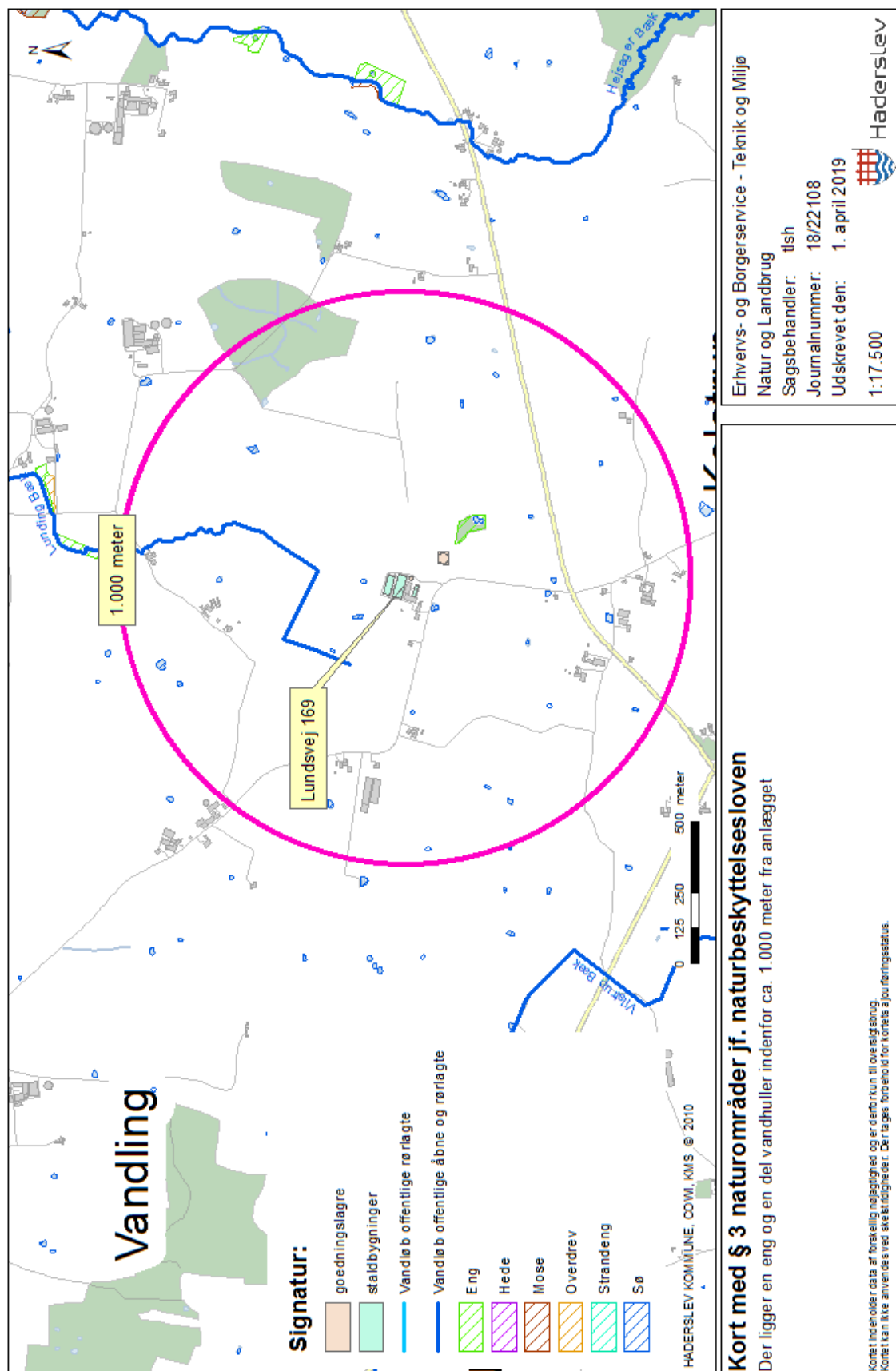

Bilag c – Kort over kategori 3 natur ved anlæg

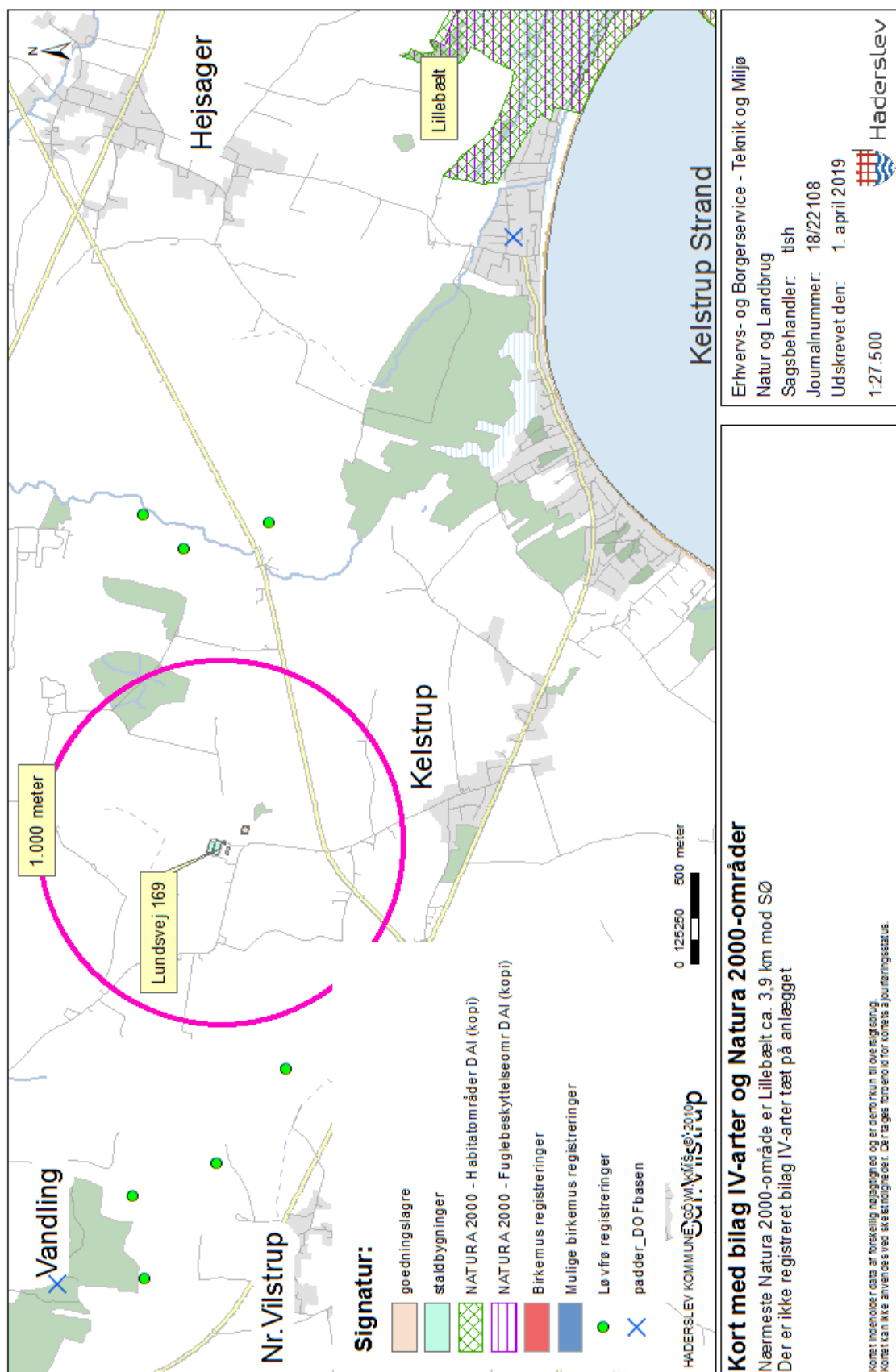

Bilag d – Kort over § 3 natur ved anlæg

Bilag e - Kort over Natura 2000 og bilag IV forekomster ved anlæg

Bilag 6: Ansøgers BAT-redegørelse

C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management

Management

Medarbejdere

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskyllendstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan

Der bliver hvert år udarbejdet gødningsregnskab af en planteavlskonsulent.

Sprøjtejournal

Der føres sprøjtejournal.

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

Alle stalde er enten nybyggede eller renoveret i løbet af de seneste 10 år og der er ingen planer om væsentlige renoveringer.

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorisonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse

- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Overbrusning i svinestalde

Følger de lovmæssige krav om overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordning til regulering af svins kropstemperatur.

BAT energi

Energibesparende foranstaltninger

Belysning:

- Der anvendes LED lys i alle stalde.
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 7-18 og i den periode vil lyset være tændt 4 timer dagligt. I mørkeperioder vil lyset være tændt minimum 8 timer.

Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Korntørring:

Kornet tørres i plansiloer.

Transport:

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter.

Ventilation:

I farestalden er der diffus ventilation med højtryksskøling. I drægtighedsstald og poltestald er der undertryksventilation med frekvensstyring. Der er separat styring i hver sektion som styrer varme/ventilation. Herved sikres de mest optimale forhold for grisene og samtidig sikres også at der bruges mindst mulig energi. Desuden bliver udsugningsenhederne va-

sket for hvert hold nye grise. Herved reduceres vindmodstanden i aftrækskanalen og der spares store mængder energi.

BAT vand

Vandbesparende foranstaltninger

- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.
- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper.
- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere og i blødsætning, når staldene rengøres.
- Stopphaner på vandslanger.

BAT – råvarer

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitere fodereffektivitet og produktionseffektivitet.

Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende

Bilag 7: Situationsplan fra § 12 godkendelsen 15. maj 2012

BILAG 2. SITUATIONSPLAN OVER ANLÆG

